

bilo mogoče kupiti knjige naših avtorjev. Največ zanimanja je bilo za dela Ivana Cankarja, Primoža Trubarja, Lojzeta Kovačiča in Borisa Pahorja.

Sicer pa prevladuje mnenje, da bi se morala slovenska predstavitev v Frankfurtu korenito spremeniti in prilagoditi duhu časa, pri čemer ni več najpomembnejša velikost stojnice in fizična prisotnost avtorjev, temveč sama izvirnost predstavitve. Prihodnje leto naj bi v tem duhu v Frankfurtu že postavili manjšo stojnico (okrog 30 kvadratnih metrov), večina sredstev pa bo namenjena promociji posameznih avtorjev v mestu, na samem sejmu, s plakati, nastopi in raznimi akcijami. Tako bo večji del sredstev vложен v promocijo del s področja literature in humanistike, manj pa razstavljanje slovenske knjižne produkcije. Kar posledično pomeni, da bodo v prihodnje izpostavljeni predvsem posamezni avtorji, ki že uživajo v tujini določen ugled ali pomenijo večji potencial, še neprepoznavnimi avtorji pa bodo na ta način ostali bolj v ozadju.

Ali bo to prineslo določene rezultate, bo seveda pokazal čas. Vsekakor pa drži, da se je letos znova pokazalo, kako zelo potrebujemo literarno agencijo oziroma agente, ki bi uspešno tržili domače avtorje v tujini in domišljeno zasnovano strategijo za uveljavljanje slovenske literature onstran naših meja.

Janja Vidmar, predsednica sekcije za mladinsko književnost pri DSP

BOOKBIRD 2008

Valerie Coghlan in Siobhán Parkinson, urednicama publikacije *Bookbird*, revije o mladinski književnosti (revijo izdaja IBBY, Mednarodni kuratorij za mladinsko

književnost), je uspelo pritegniti k sodelovanju strokovnjake, ki s svojimi prispevki ne le informirajo, temveč poglobljeno analizirajo razvoj mladinske književnosti. Zgodovinski pregledi, analize in kritične ocene mladinske literature posamezne dežele ter primerjave z mednarodno produkcijo so razlogi, da je revija nepogrešljiva za proučevalce mladinske literature. V reviji so tudi prispevki o pomembnejših aktualnih dogodkih, kot so razstave, strokovna srečanja, nagrade in prireditve mednarodnega pomena. V vsaki od štirih števil, ki letno izidejo, je v rubriki »Focus IBBY« tudi izčrpno poročilo o delu IBBY.

V **prvi številki** revije Bettina Kümmerling-Meibauer, predavateljica na kölnski univerzi, v prispevku *Variety in Genres and Styles. Trends in Modern German – language Children's Literature* (Pestrost žanrov in stilov. Trendi v sodobni mladinski književnosti v nemško govorečih deželah) izčrpno poda razloge za v zadnjem času vse večje uveljavljanje nemške mladinske literature v mednarodnem prostoru, kar potrjujejo najuglednejše mednarodne nagrade in priznanja. Že v preteklosti so nekatera klasična dela (npr. *Heidi* in *Struwwelpeter*) vplivala na mladinsko literaturo pri drugih narodih. Nato so bili vzponi v letih 1920 in 1930 z zgodbami Ericha Kästnerja in Lise Tetzner, po letu 1960 pa s sodobnimi fantazijskimi pripovedmi Michaela Endeja, Jamesa Krüssa, Otfrieda Preusslerja in drugih. Poleg nemških so pomembni tudi avstrijski in švicarski pisatelji in ilustratorji, kot so Christine Nöstlinger (leta 2003 prva dobitnica nagrade ALMA, spominske nagrade Astrid Lindgren, leta 1984 tudi Andersenova nagrajenka), Alois Carigiet, ki je bil Andersenov nagrajenec leta 1966, Hans Fischer in Felix Hoffmann. Mednarodni interes je po letu 1970 nekoliko upadel kljub obetajočim pisateljem, npr. Petru Hacksu, Petru Härtlingu, Paulu

Maaru, Gudrun Mebs, Bennu Pludra in še nekaterim. Po letu 1990 se je ponovno okreplil interes za nemško, avstrijsko in švicarsko mladinsko literaturo. Naraščajo prevodi v druge jezike. Omeniti je treba knjige Cornelijee Funke: *Herr der Diebe* (Kralj tatov), 2000, *Tintenherz* (Srce iz črnila), 2004, *Tintenblut* (Kri iz črnila), 2005, *Tintentod* (Smrt iz črnila), 2007, ki so izšle v nepričakovano visokih nakladah v Angliji in ZDA. K povečanemu mednarodnemu interesu za mladinsko literaturo v deželah nemškega govornega območja so v zadnjem času pomembno prispevali ilustratorji, nagrajenci z Andersenovo medaljo Avstrijka Lisbeth Zwerger, ki je bila nagrajena leta 1990, Švicar Jörg Müller, ki je bil nagrajen leta 1994, Nemeč Klaus Ensikat, ki je bil nagrajen leta 1996, in Nemeč Wolf Erlbruch, ki je bil nagrajen leta 2006. Tudi nominirani avtorji za Andersenovo nagrado so prispevali k ugledu mladinskih knjig, še posebej slikanic. Avtorica prispevka opaža pri nemških sodobnih zgodbah tri bistvene trende, in sicer pestrost žanrov in stilov, »crosswriting« ali (pisanje za vse starosti) in literarna dela, ki temeljijo na avtobiografskih spominih, kar bi sama raje označila za retrospektivno literaturo. Poleg tega se oživlja literarna tradicija, še posebej z izdajami klasikov ob pomembnejših obletnicah. Ponovno izdajajo dela iz nekdanje NDR, prava odkritja so dela nemških Judov, med temi po kvaliteti še posebej izstopa knjiga: *Die Perlmutterfarbe* (Barva biserne matice. 1948), ki jo je napisala Anna Maria Jokl, pisateljica Kästnerjeve generacije.

Kay Chick, profesorica iz ZDA, v prispevku *Fostering an Appreciation for all Kinds of Families. Picturebooks with Gay and Lesbian Themes* (Vzgajanje k vrednotenju vseh vrst družin. Slikanice z gejevsko in lezbično tematiko) analizira nekaj zelo kvalitetnih sodobnih slikanic s tematiko homoseksual-

nosti. Pri tem poudarja pomen tovrstne literature, ki omogoča spoznavanje sodobne demokratične družine otrokom, ki živijo v običajnih družinah, otrokom, ki živijo v istospolnih starševskih družinah, pa sporoča, da niso izjeme oz. da so istospolni zakoni v sodobni družbi že veliko bolj sprejemljivi, kot so bili še do nedavna.

Satoshi Ando, profesor angleškega jezika na univerzi Aichi na Japonskem, v prispevku *Regaining Continuity with the Past. Spirited Away and Alice's Adventures in Wonderland* (Obnovljena zveza s preteklostjo. Odpeljana in Alicine pustolovščine v čudežni deželi) pokaže na stične točke med delom, ki sodi v klasično angleško literaturo, in sodobnim japonskim filmom. Filmom Hayaoja Miyazakija, še zlasti njegovemu animiranemu filmu *Spirited Away* (2001) in zgodbi Lewisa Carolla *Alice's Adventures in Wonderland* (1865) je skupno to, da so nastali v času krize, filmi v času krize sodobne Japonske, knjiga pa v času krize viktorijanske Anglije. Skupna jim je tudi kriza junakinj, ki se kaže v stiski odraščanja, prehoda iz otroštva v mladostništvo.

Susanna Coghlan, direktorica privatne šole za izobraževanje v Pnom Penu, predstavlja v prispevku *Bold Beginnings. Cambodian Children's Publishing Finds its Feet* (Čisti začetki. Kamboško založništvo se postavlja na noge) sodobno kulturno ozračje v Kambodži, kjer se počasi ustvarjajo pogoji za razvoj mladinske literature.

Carmen Diana Dearden, nekdanja predsednica IBBY, predstavlja v prispevku *Banco del Libro, Venezuela* (Knjižna banka, Venezuela) delo v začetku peščice navdušencev, ki so od leta 1960, ko so praktično iz nič ustanovili Banco del Libro, do sedemdesetih let ustanovili mrežo šolskih knjižnic in mrežo javnih knjižnic z bibliobusi in potujočimi zaboji s knjigami, s katerimi so dosegli tudi

najodročnejše predele dežele. Leta 1974 so ustanovili dokumentacijsko-raziskovalni center s knjižnico, leta 1976 prvo knjigarno s knjigami za otroke, leta 1978 prvo založbo mladinskih knjig, ki deluje danes samostojno, ustanovili nagrado za najboljšo mladinsko literaturo, leta 1988 prejeli nagrado IBBY-Asahi Reading Promotion Award (IBBY-Asahi nagrado za promocijo branja), leta 1999 pričeli s projektom Leer para vivir (Branje za življenje), ki ga je nagradila leta 2003 IFLA (Mednarodna zveza bibliotekarskih društev), uvedli leta 2004 spletno povezavo z barcelonsko univerzo za študij mladinske književnosti in prejeli leta 2007 nagrado ALMA (Astrid Lindgren Memorial Award). Danes je Banco del Libro ugledna ustanova, v kateri delajo najvidnejši strokovnjaki na področju mladinske književnosti. Sedanja predsednica ustanove, ki ima sedež v Caracasu, je Carmen Diana Dearden.

Univerzitetna profesorica dr. Karen Nelson Hoyle predstavlja v prispevku *CLRC at the University of Minnesota. Children's /and Young Adult/ Literature Research Collections* (Zbirke za proučevanje otroške in mladostniške literature na univerzi v Minnesoti) dragocene zbirke univerzitetne knjižnice, v katerih so zbrana temeljna dela za proučevanje mladinske literature. Med njimi sta neprecenljive vrednosti zbirka Irvina Kerlana, osnovana leta 1949, in zbirka Georga Hessa, pridobljena leta 1954. Za CLRC letno zbirajo reprezentativna mladinska dela iz ZDA in mednarodnega prostora, zbirajo knjige, ki so bile nominirane za Andersenovo nagrado, za nagrado Mildred L Batchelder, za nagrado Caldecott in za nagrado Newbery. Redno dopolnjujejo izbore najboljših knjig iz Avstralije, Danske, Japonske, Nemčije, Nizozemske in Velike Britanije. V CLRC so zbrani tudi številni rokopisi, prve knjižne izdaje, originalne ilustracije, založniški dokumenti, med njimi za pro-

učevalce zanimiva pisma med založniki in avtorji. Zbirajo pa tudi mladinsko in strokovno periodiko. Univerzitetna knjižnica prireja razne dejavnosti za domačo in mednarodno strokovno publiko in dejavnosti za mlade, čitalnica pa je odprta tudi za javnost.

Christiane Raabe, direktorica Internationale Jugendbibliothek (Mednarodna mladinska knjižnica) v Münchnu predstavlja v rubriki *Books on Books* (knjige o knjigah) strokovno literaturo. Tokratni izbor je iz Belgije, Kolumbije, Nemčije, Irske, Italije, Japonske in Združenega kraljestva.

V rubriki *Focus IBBY* je informacija o ustanovitvi posebnega sklada za pomoč otrokom iz kriznih območij, informacija o 31. kongresu IBBY v Kopenhagnu na Danskem leta 2008 in nadvse zanimiva pripoved Dashdondoga Jamba, mongolskega mladinskega pisatelja o svojem potovanju po Mongoliji, na katerem je podaril otrokom knjige (z njimi se je večina otrok prvič srečala). D. Jamba je prejel leta 2006 nagrado IBBY-Asahi Reading Promotion Award.

V letu 2007 je umrl Richard Bamberger (1911–2007), ki je bil med ustanovitelji IBBY, od leta 1962 do 1966 pa tudi njegov predsednik. V Avstriji je že leta 1949 osnoval otroški knjižni klub, leta 1965 je na Dunaju osnoval Inštitut za proučevanje mladinske literature in branja in bil njegov direktor do leta 1980. Pisal je strokovne knjige, med njimi tudi znamenito *Jugendlektüre* (Mladinsko branje). Prispevek ob smrti Richarda Bambergerja je napisal Peter Schneck.

V **drugi številki** revije so predstavljeni vsi pisatelji in ilustratorji, ki so jih nacionalne sekcije IBBY kandidirale za Andersenovo nagrado 2008, med njimi tudi **Lila Prap**.

Številka tri je posvečena predstavitvi danske mladinske literature in ilustracije. Razlog za to je informiranje širše javnosti o mladinski knjižni produkciji v

državi, ki je bila gostiteljica 31. kongresa IBBY. Medsebojni vpliv na področju mladinske književnosti v skandinavskih državah, tudi zaradi številnih prevodov, je ustvaril oznako »nordijskega« kanona mladinske literature, zato je predstavljen tudi najvplivnejša mladinska literatura drugih skandinavskih držav.

Zgodovinski razvoj danske mladinske literature je podal profesor Torben Weinreich v prispevku *Between Art and Pedagogy* (Med umetnostjo in pedagogiko). Kot v drugih deželah so bile tudi na Danskem prve knjige za otroke predvsem vzgojne. Prva knjiga *Børne speigel* (Otroško ogledalo), ki je izšla leta 1568 in katere avtor je nekdanji menih, ki je postal član luteranske cerkve, pravzaprav ni originalno dansko delo. Temeljila je na tedaj zelo razširjenem delu v Evropi *De civilitate morum puerilium* (O vzgoji dečkov) filozofa Erazma Rotterdamskega iz leta 1526. V drobni knjižici *Børne speigel* so na 28 straneh napotki o osebni higieni, obnašanju pri mizi, napotkih, kako naj se moli in podobno. Otroci lahko pojejo, plešejo in skačejo, ne smejo pa kartati in kockati. Takih knjig je bilo kar nekaj in so izhajale do začetka 19. stoletja. Poleg teh strogo pedagoških knjig je bila na Danskem zelo razširjena tudi knjiga češkega pedagoga Jana Amosa Komenskega *Orbis pictus* (Svet v podobah). Po letu 1799 je bila na Danskem zelo propagirana knjiga nemškega avtorja Joachima Heinricha Campeja *Robinson der Jüngere* (Robinzon mlajši), ki je temeljila na zgodbi Daniela Defoeja *Robinson Crusoe* (1719). V novi verziji se poglavja zaključujejo s pogovori, v katerih se bralci poučijo, kako razmišljati o posameznih dogodkih iz zgodbe. Seveda pa se je bralo na Danskem že od srede 16. stoletja tudi Ezopove basni. Otroci so prebiral tudi razne popularne knjige z uporniškimi zgodbami. Nasprotje med pojmom pridiganje in zabava se je vse bolj zaostrovalo, dokler se na

koncu 18. in v začetku 19. stoletja niso pojavile knjižnice s plačljivo izposajo. V očeh izobraženega zgornjega sloja so bile knjige, ki so jih izposojale knjižnice, cenena literatura, strup za otroško dušo. Tudi zaradi tega naj bi bil sprejet zakon o izobraževanju, s katerim je postala šola obvezna za vse otroke. Kmalu za tem so ustanovili posebne knjižnice za otroke z brezplačno izposajo otrokom primernih knjig. V obdobju romantike se odnos do otrok in otroštva spremeni. Otroci niso več 'nedokončani odrasli'. Otroci in doba otroštva so nekaj posebnega. Otroci potrebujejo posebno literaturo, najbolje pravljice. V 19. stoletju pridobi veljavo družina, v okviru katere je moč najti zaščito pred tegobami zunanjega sveta, kjer vojne in bolezni ogrožajo ljudi. In v domačem krogu je po bidermajerskem konceptu idealna priložnost za glasno branje. Otroška literatura tega časa je pravzaprav družinska literatura. V tem obdobju se zgodi tudi nekaj res revolucionarnega, in sicer leta 1835 Hans Christian Andersen izda svoje prve pravljice, a njegovi sodobniki ga niso razumeli. Ob koncu 19. stoletja se uveljavlja zaščita otrok, otroško delo je prepovedano, skrb za otroke ni več samo stvar posameznikov, ampak postane odgovornost celotne družbe. Na izobraževalnem področju se poudarja veljava danskega jezika in danske literature. V šolah povsod po državi ustanavljajo šolske knjižnice. Pojavljajo se nekakšni knjižni klubi, v okviru katerih učitelji po zelo nizki ceni prodajajo učencem knjižne kolekcije, ki jih pripravljajo založniki. Knjige pa morajo biti dobre, kar pomeni, da so po mnenju učiteljev, ki o njih odločajo, vzgojne. V novem stoletju se začno pojavljati novi mediji. Knjige, še posebej iz časa po drugi svetovni vojni, ki naj bi širile idejo miru, zelo priporočajo, medtem ko stripe, polne nasilja, kriminala in vojn, mladim odsvetujejo. Opazen je tudi odpor proti televiziji (kasneje tudi

videu, DVD in računalniku). Leta 1964 je dobila Danska zakon o knjižničarstvu, s katerim so bile po sodobnih standardih urejene javne in šolske knjižnice. V 70-ih letih se je uveljavilo mnenje učiteljev in knjižničarjev, ki so nabavljali knjige za knjižnice, da otroške knjige ne smejo biti eksotične, kot so bile na začetku stoletja, kar pomeni, da naj se dogajanje ne odvija v preteklosti ali v prihodnosti, ampak v sedanosti. Knjige naj bi bile realistične, opisujejo naj sodobnega otroka in njegove probleme. To mnenje je prevladovalo do srede 80-ih let. Ob koncu stoletja pa se začnejo pojavljati zgodovinske in fantastične zgodbe. Za drugo polovico 20. stoletja je značilno, da se je izjemno povečala produkcija domače mladinske literature. V zadnjem obdobju, ko so se založbe začele preusmerjati k privatnim kupcem, torej neposredno k staršem in otrokom, se je na danskem knjižnem trgu pojavilo veliko število prevodov, ki se odlično prodajajo. Domačo literaturo, ki je na višji umetniški ravni, pa kupujejo predvsem šole in knjižnice.

Bjørn Sundmark, profesor na univerzi v Malmöju, je v prispevku *Lagerlöf's Legacy* (Zapuščina Lagerlöfove) predstavil sodoben pogled na švedsko klasično delo *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* (Čudovito popotovanje Nilsa Holgersona) pisateljice in Nobelove nagrajenke Selme Lagerlöf, in sicer z vidika opisa dežele in naroda. Vpliv tega dela iz leta 1906/7 je opaziti tudi v sodobni literaturi, zanimivo, da zelo izrazito v danski literaturi, v delu pisatelja Benta Hallerja *Lille Lucifer: Historien om Ludvigs fantastiske rejse gennem Danmark* (Mali Lucifer: zgodba o Ludvikovem čudovitem potovanju po Danski) iz leta 1996, v katerem izpostavlja problem narodnosti in državljanstva.

Anna Karlskov Skyggebjerg, sodelavka Centra za mladinsko književnost v Kopenhagenu, predstavi v prispevku *Between International and Local* (Med

mednarodnim in domačim) dansko pisateljico fantastičnih zgodb za otroke Lene Kaaberbøl. V njenih delih je zaznati vpliv anglofonske fantastične literature, ki na Danskem izhaja v številnih prevodih, a tudi močan vpliv klasične nordijske mladinske literature.

Line Beck Rasmussen iz Centra za mladinsko književnost v Kopenhagenu v prispevku: *Playing with Language and Literature. Louis Jensen's 1001 Stories* (Igra z jezikom in z literaturo. 1001 zgodba L. J.) analizira zanimivo zbirko zgodb uglednega sodobnega danskega mladinskega pisatelja Louisa Jensena. Avtor se duhovito igra z vizualno obliko, v kateri je napisana zgodba (kvadratna, trikotna), igra se z besedami. Njegove zgodbe nas spomnijo na Andersena, Gogolja in Rabelaisa.

Åse Marie Ommundsen, raziskovalna sodelavka na univerzi v Oslu, je za revijo napisala prispevek *Liquid Limitlessness and Hope. Two Tendencies in Late Modern Nordic Young Adult Fiction* (Čista brezmejnost in upanje. Dve tendenci v poznem sodobnem nordijskem leposlovju za mlade odrasle). V prispevku pojasnjuje izraz 'čista brezmejnost', s katerim je povezano izničenje individualnosti, in izraz 'pozno moderna družba,' za katero je značilno, da poudarja individualnost in osebno odgovornost za lastno življenje in oblikovanje samopodobe. V sodobni nordijski mladostniški literaturi je zaslediti obe sicer nasprotujoči si tendenci. Primer za prvo je nagrajena knjiga *Intet* (Nič) danske pisateljice Janne Teller iz leta 2000. Primer za drugo pa norveška nagrajena knjiga *Yatzy* (igra s kocko) iz leta 2004, ki jo je napisal Harold Rosenløw Eeg.

Elina Druker v prispevku *From Avant-garde to Digital Images. Collage in Nordic Picturebooks* (Od avantgarde do digitalnih slik. Kolaž v nordijskih slikanicah) predstavlja dela dveh nordijskih umetnikov – švedskega slikarja Jockuma

Nordströma in norveškega grafika in ilustratorja Stiana Holeja – ki jih zaznamuje digitalna tehnologija tudi pri ustvarjanju slikanic.

Nina Christensen, direktorica Centra za mladinsko književnost v Kopenhagnu, v prispevku *Centres for Children's Literature in the Nordic Countries* (Centri za mladinsko književnost v nordijskih deželah) podrobno predstavi osrednje ustanove za proučevanje mladinske književnosti v štirih nordijskih državah. Centri – švedski, ustanovljen leta 1967, finski, ustanovljen leta 1978, norveški, ustanovljen leta 1979 in danski, ustanovljen leta 1998 – delujejo povezano in se dopolnjujejo.

Maria Nikolajeva, profesorica na univerzi v Stockholmu, v prispevku *ALMA. A Swedish Award to World Children's Literature* (Astrid Lindgren Memorial Award, spominska nagrada A. L. Švedska nagrada za svetovno mladinsko literaturo) predstavi nagrado ALMA, katere denarna vrednost je 450 000 evrov. Prvič je bila podeljena leta 2003. M. Nikolajeva podrobneje spregovori o kriterijih in delu žirije pri odločanju za dobitnike nagrade in poda obsežne utemeljitve za vse dosežanje nagrajence.

V rubriki *Books on Books* opozori Christiane Raabe na pomembnejše strokovne knjige iz nordijskih držav.

Elizabeth Page je za rubriko *Focus IBBY* zbrala podatke o nagrajencih, tokrat dveh, z nagrado IBBY-Asahi Reading Promotion Award 2008 (IBBY-Asahi nagrada za promocijo branja). Prvi nagrajenec je The Reading Promotion Project of Action with Lao Children, projekt pridobivanja knjig za laoške otroke. Drugi nagrajenec je Editions Bakame – Books for Children in Rwanda, neprofitna založba Bakame v Ruandi, ki izdaja knjige za otroke v domačem jeziku.

Ob smrti španskega Baska José Miguela de Azaole (1917–2007), ki se je uveljavil kot pisatelj in kot sodelavec

IBBY in UNESCO, je napisal prispevek za revijo pisateljev sin Miguel Azaola. Svojega očeta je počastil z oznako, da je bil morda eden zadnjih renesančnih ljudi v žlahtnem pomenu te besede.

Pri **številki štiri** se je izpolnil dolgoletni sen uredništva: končno je izšla prva številka revije *Bookbird* v barvah, zato ni slučaj, da je njena vsebina posvečena ilustraciji. Prispevki so bogato dopolnjeni z barvnimi ilustracijami.

Prispevka Binette Schröder in Jeffreya Garretta temeljita na referatih, ki sta ju imela na irski konferenci o mladinski literaturi v Dublinu leta 2007. Mednarodno priznana nemška ilustratorica Binette Schröder v prispevku *Illustration beyond the Ordinary* (Ilustracija, ki je nad povprečjem) na podlagi lastnih dolgoletnih ustvarjalnih izkušenj in kot pozorna spremljevalka in zbirateljica slikanic iz vsega sveta opiše svoje umeetniško pot in nam predstavi svoje najljubše ilustratorje. Pojasni, kaj ceni pri drugih ilustratorjih in zakaj. Zanimivi in dobro utemeljeni so tudi njeni pogledi na percepcijo posameznih ilustracij pri bralcih slikanic na različnih koncih sveta. Jeffrey Garrett, bibliotekar na univerzi Northwestern v Evanstonu (Illinois) in nekdanji predsednik žirije za Andersenovo nagrado, v svojem obsežnem prispevku *Screams and Smiles. On Some Possible Human Universals in Children's Book Illustration* (Kriki in smehljaji. O možni človeški univerzalnosti v knjižni ilustraciji za otroke) razglablja o univerzalnosti človekovega izraza. Nasmejana usta ali pa objokane oči so sicer obči izrazi, toda v različnih kulturah so vrednoteni različno. Ne smejimo se vsi isti stvari in v jok nas ne spravi ista stvar. Nek izraz se lahko prikaže ali pa prikrije z masko, a tudi maska vzbuja različne občutke.

Zohreh Ghaeni, predsednica mednarodne žirije za Andersenovo nagrado 2008, sicer pa direktorica Inštituta za

proučevanje zgodovine mladinske književnosti v Iranu, v prispevku *The Hans Christian Andersen Jury 2008. How it Worked* (Andersenova žirija 2008. Kako je delala) opiše delo enajstčlanske mednarodne žirije, ki sta ji ex officio pomagali Elda Nogueira in Liz Page. Tokrat je bil žiriji pri odgovorni in precej naporni nalogi v veliko pomoč HCA blog. Žirija se je odločila, da prejmeta nagrado HCA 2008 pisatelj **Jürg Schubiger** iz Švice in ilustrator **Roberto Innocenti** iz Italije. Med finalisti so bili še naslednji pisatelji: Bartolomeu Campos de Queirós (Brazilija), Brian Doyle (Kanada), Guus Kuijer (Nizozemska), David Almond (Združeno kraljestvo) in ilustratorji: Isol Mienta (Argentina), Adolf Born (Češka), **Svetlan Junaković** (Hrvaška), David Wiesner (ZDA).

Članek o Robertu Innocentiju z bioin bibliografskimi podatki je napisala Lindsay Myers (*Roberto Innocenti. HCA Illustrator Medallist 2008*), članek o Jürgu Schubigerju pa sta napisali Elisabeth Stuck in Christine Lötscher (*Jürg Schubiger. HCA Author Medallist 2008*).

Viv Bird in Katherine Solomon v prispevku *The Big Picture* (Velika slika) predstavljata kampanjo Big Picture, ki jo je zasnoval leta 2007 Booktrust, britanska ustanova za promocijo mladinske literature. Big Picture je kampanja za promocijo slikanic in njihovih ustvarjalcev. Glavni dogodek kampanje je vsakoletna nagrada: deset najboljših novih ilustratorjev za otroke. Pomemben del

kampanje je bila predstavitev kampanje na londonskem knjižnem sejmu s prireditvijo seminarja o slikanicah, proglasitev desetih nagrajencev in dveh finalistov na bolonjskem knjižnem sejmu, organizacija razstav nagrajencev in izdaja publikacije o kampanji, o sodobni slikanici in o nagradi: *Ten Best New Illustrators for Children* (deset najboljših novih ilustratorjev knjig za otroke). V načrtu je še močnejše širjenje kampanje, katere cilj je povečanje izdaj slikanic ter pridobivanje bralcev in kupcev slikanic.

O izraelski nagradi za ilustracijo, ki se podeljuje bienalno od leta 1978 in je poimenovana po Rivi in Michaelu Ben – Yitzhak, piše Nurit Shilo-Cohen v prispevku: *The Israel Museum Ben – Yitzhak Award for Illustration* (Nagrada B.-Y. za ilustracijo, nagrada Izraelskega muzeja). Nagrade (zlate in srebrne medalje) ter častna in posebna priznanja podeljuje Izraelski muzej v Jeruzalemu. V prispevku je na kratko predstavljenih nekaj dosedanjih nagrajencev.

Tudi v tej številki je Christiane Raabe prispevala mednarodni izbor strokovnih knjig.

Focus IBBY obvešča o zelo uspelem seminarju in pri občinstvu izjemno dobro sprejeti razstavi IBBY dokumentacijskega centra knjig za mlade ljudi s posebnimi potrebami v Džakarti in o veliki donaciji mladinskih knjig ljudem v Sečuanu, kjer jih je prizadel potres.

Tanja Pogačar